

ACADEMIC SPECTRUM

2026-yil 2-son

Ilmiy-metodik jurnal
Научно методический журнал
Scientific and Methodical Journal

ISSN

3093-9089

Бухоро - 2026

ACADEMIC SPECTRUM

Ilmiy-metodik jurnal
Научно методический журнал
Scientific and Methodical Journal

№ 2-Son 2026-yil

Jurnal O‘zbekiston Respublikasi Buxoro viloyat Axborot va Ommaviy kommunikatsiyalar boshqarmasi tomonidan 2025-yil 26-dekabrdagi №1273056 sonli guvohnoma bilan ro‘yxatga olingan

BOSH MUHARRIR:

Axmadov Nazirjon Rahmat o‘g‘li

Psixologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

TAHRIRIYAT KENGASHI A‘ZOLARI

Кулешов Валерий Владимирович - pedagogika fanlari doktori, professor
Rossiya Fanlar akademiyasining akademigi (Ukraina).

Andriyenko Yelena Vasilyevna - pedagogika fanlari doktori, professor
(Novosibirsk davlat pedagogika universiteti Fizika, matematika, axborot va
texnologiya ta‘limi instituti, Novosibirsk, Rossiya).

Romm Tatyana Aleksandrovna - pedagogika fanlari doktori, professor
(Novosibirsk davlat pedagogika universiteti Tarix, gumanitar va ijtimoiy ta‘lim
instituti, Novosibirsk, Rossiya).

Olimov Shirinboy Sharofovich — pedagogika fanlari doktori, professor
(Buxoro davlat universiteti “Pedagogika” kafedrasini mudiri).

Zaripov Lochin Rustamovich - pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
(O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta‘lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy
ta‘limni rivojlantirish ilmiy-tadqiqot markazi, O‘quv-uslubiy faoliyatni
takomillashtirish boshqarma boshlig‘i).

Safarov Dilmurod Xalimovich - psixologiya fanlari doktori (DSc), professor
(Navoiy viloyati pedagogik mahorat markazi Akademik faoliyat bo‘yicha direktor
o‘rinbosari)

Nazarov Akmal Mardonovich - psixologiya fanlari doktori (DSc), professor
(Buxoro davlat universiteti Yoshlar masalalari va ma`naviy-ma`rifiy ishlar bo‘yicha
birinchi prorektor).

Rustamov Shavkat Shuhrat o‘g‘li - psixologiya fanlari doktori (DSc), dotsent
(Buxoro davlat universiteti “Psixologiya” kafedrasini mudiri).

Ganjiyev Feruz Furqatovich - psixologiya fanlari doktori (DSc), dotsent
(Buxoro davlat universiteti “Psixologiya” kafedrasini professori).

Ismatova Dilafruz Tuymuratovna - psixologiya fanlari bo‘yicha falsafa
doktori (PhD), (Buxoro davlat universiteti “Psixologiya” kafedrasini dotsenti).

Muxlisov Sodiqjon Saidjonovich - pedagogika fanlari bo‘yicha falsafa doktori
(PhD), (Buxoro davlat universiteti “Axborot tizimlari va raqamli texnologiyalar
kafedrasini dotsenti).

Tilavov Muxtor Hasan o‘g‘li - psixologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori
(PhD), (Buxoro davlat universiteti “Psixologiya” kafedrasini dotsenti).

Mas‘ul kotib:

Dehqonboyev Shohjahon Oybek o‘g‘li – Buxoro davlat universiteti
Psixologiya kafedrasini o‘qituvchisi

EDITOR-IN-CHIEF:

Akhmadov Nazirjon Rahmat o‘g‘li — Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor.

MEMBERS OF THE EDITORIAL BOARD:

Valeriy Vladimirovich Kuleshov — Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Academician of the Russian Academy of Sciences (Ukraine).

Elena Vasilyevna Andrienko — Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Novosibirsk State Pedagogical University, Institute of Physics, Mathematics, Information and Technological Education, Novosibirsk, Russia).

Tatyana Aleksandrovna Romm — Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Novosibirsk State Pedagogical University, Institute of History, Humanities and Social Education, Novosibirsk, Russia).

Shirinboy Sharofovich Olimov — Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Bukhara State University, Head of the “Pedagogy” Department).

Lochin Rustamovich Zaripov — Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor (Research Center for the Development of Higher Education under the Ministry of Higher Education, Science and Innovations of the Republic of Uzbekistan, Head of the Department for Improvement of Educational and Methodological Activities).

Dilmurod Xalimovich Safarov — Doctor of Psychological Sciences (DSc), Professor (Navoi Regional Center for Pedagogical Excellence, Deputy Director for Academic Affairs).

Akmal Mardonovich Nazarov — Doctor of Psychological Sciences (DSc), Professor (Bukhara State University, First Vice-Rector for Youth Affairs and Spiritual-Educational Work).

Shavkat Shuhrat o‘g‘li Rustamov — Doctor of Psychological Sciences (DSc), Associate Professor (Bukhara State University, Head of the “Psychology” Department).

Feruz Furqatovich Ganjiyev — Doctor of Psychological Sciences (DSc), Associate Professor (Bukhara State University, Professor of the “Psychology” Department).

Dilafruz Tuymuratovna Ismatova — Doctor of Philosophy (PhD) in Psychological Sciences, Associate Professor (Bukhara State University, “Psychology” Department).

Sodiqjon Saidjonovich Mukhlisov — Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences, Associate Professor (Bukhara State University, “Information Systems and Digital Technologies” Department).

Muxtor Hasan o‘g‘li Tilavov — Doctor of Philosophy (PhD) in Psychological Sciences, Associate Professor (Bukhara State University, “Psychology” Department).

EXECUTIVE SECRETARY:

Dehqonboyev Shohjahon Oybek o‘g‘li — Lecturer, Department of Psychology, Bukhara State University.

ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

Ахмадов Назирджон Рахмат угли — доктор философии по психологии (PhD), доцент.

ЧЛЕНЫ РЕДАКЦИОННОГО СОВЕТА:

Кулешов Валерий Владимирович — доктор педагогических наук, профессор, академик Российской академии наук (Украина).

Андрienко Елена Васильевна — доктор педагогических наук, профессор (Новосибирский государственный педагогический университет, Институт физики, математики, информационных и технологических наук, г. Новосибирск, Россия).

Ромм Татьяна Александровна — доктор педагогических наук, профессор (Новосибирский государственный педагогический университет, Институт истории, гуманитарных и социальных наук, г. Новосибирск, Россия).

Олимов Ширинбой Шарофович — доктор педагогических наук, профессор (Бухарский государственный университет, заведующий кафедрой «Педагогика»).

Зарипов Лочин Рустамович — доктор педагогических наук (DSc), профессор (Научно-исследовательский центр развития высшего образования при Министерстве высшего образования, науки и инноваций Республики Узбекистан, начальник управления совершенствования учебно-методической деятельности).

Сафаров Дилмурод Халимович — доктор психологических наук (DSc), профессор (Навоийский областной центр педагогического мастерства, заместитель директора по академической деятельности).

Назаров Акмал Мардонович — доктор психологических наук (DSc), профессор (Бухарский государственный университет, первый проректор по делам молодежи и духовно-просветительской работе).

Рустамов Шавкат Шухрат угли — доктор психологических наук (DSc), доцент (Бухарский государственный университет, заведующий кафедрой «Психология»).

Ганжиев Феруз Фуркатович — доктор психологических наук (DSc), доцент (Бухарский государственный университет, профессор кафедры «Психология»).

Исмадова Дилафруз Туймуратовна — доктор философии (PhD) по психологическим наукам, доцент (Бухарский государственный университет, кафедра «Психология»).

Мухлисов Содикжон Саиджонович — доктор философии (PhD) по педагогическим наукам, доцент (Бухарский государственный университет, кафедра «Информационные системы и цифровые технологии»).

Тилавов Мухтор Хасан угли — доктор философии (PhD) по психологическим наукам, доцент (Бухарский государственный университет, кафедра «Психология»).

ОТВЕТСТВЕННЫЙ СЕКРЕТАРЬ:

Дехконбоев Шохжахон Ойбек угли — преподаватель кафедры «Психология» Бухарского государственного университета.

Xusanova Gulasal Shuhratjon qizi

Farg‘ona davlat universiteti, filologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), katta o‘qituvchi

Husanboyeva Xurshidabonu Muhammadamin qizi

Farg‘ona davlat universiteti Ingliz tili va adabiyoti fakulteti 1-kurs talabasi

AXBOROT TEXNOLOGIYALARINING CHET TILINI O‘QITISH METODIKASIDAGI O‘RNI VA AHAMIYATI

Annotatsiya. Ushbu maqolada chet tillarini o‘qitish metodikasida zamonaviy axborot texnologiyalarining tutgan o‘rni va pedagogik ahamiyati yoritiladi. Hozirgi zamonaviy ta‘lim jarayonida axborot-kommunikatsiya texnologiyalari chet tillarini samarali o‘qitishning ajralmas qismiga aylanib bormoqda. Kompyuter texnologiyalari, internet resurslari, mobil ilovalar, onlayn platformalar orqali til o‘rganish va o‘rgatish jarayonlari qiziqarli va samarali tashkil etilmoqda. Ayniqsa, ushbu texnologiyalar o‘quvchilarning nafaqat nazariy bilim, balki tinglab tushunish, muloqot qilish va yozma nutq kabi amaliy ko‘nikmalarini oshirishga xizmat qilmoqda. Shu bilan birga zamonaviy texnologiyalardan foydalanish dars jarayonlarini interaktiv, o‘quvchiga har tomonlama qiziqarli va tushunarli holda tashkil etishga, hamda o‘quvchilarning faolligini oshirishga, individual yondashuvni ta‘minlashga yordam beradi. Raqamli ta‘lim vositalari, interaktiv doskalar, vizual sinflar hamda elektron adabiyotlar kabi onlayn resurslar o‘quvchiga o‘rganish jarayonini osonlashtiradi. Shuningdek, o‘quvchilar axborot texnologiyalari yordamida o‘quvchilar til materiallarini vizual va audio shaklda qabul qilib, nutq faoliyatining barcha turlarini bir vaqtda rivojlantirish imkoniyatini beradi. Bunga qo‘shimcha ravishda hozirda sun‘iy intellektga asoslanga dasturlar, adaptiv o‘quv platformalar va raqamli tahlil vositalari orqali o‘quvchilarning bilim darajasi, qiziqishlari va ehtiyojlariga mos individual ta‘lim yo‘nalishlarini yaratish yuzaga kelmoqda. Bunday yondashuv o‘quvchilarning o‘zlashtirish jarayonini tezlashtirib, til o‘rganishga bo‘lgan ichki motivatsiyalarini kuchaytiradi. Raqamli hikoyalash, virtual o‘yinlar va interaktiv topshiriqlar orqali til o‘rganuvchilarning ijodiy fikrlashida rivojlanish ham kuzatilmoqda. Xulosa qilib ayganda, ushbu maqolada chet tillarini o‘qitishda axborot texnologiyalaridan oqilona foydalanish zamonaviy ta‘limning muhim bir talablaridan ekanligi asoslab beriladi.

Kalit so‘zlar: axborot texnologiyalari, sun‘iy intellekt, onlayn platformalar, mobil ilovalar, raqamli ta‘lim, interaktiv darslar, masofaviy ta‘lim

Abstract. This article highlights the role and pedagogical significance of modern information technologies in the methodology of teaching foreign languages. In today’s modern educational process, information and communication technologies have become an integral part of effective foreign language teaching. Through computer technologies, internet resources, mobile applications, and online platforms, the processes of learning and teaching languages are being organized in an engaging and efficient manner. In particular, these technologies contribute not only to the development of theoretical knowledge but also to the improvement of practical skills such as listening comprehension, communication, and written speech.

At the same time, the use of modern technologies helps to organize lessons in an interactive, learner-centered, engaging, and comprehensible way, increasing students’ activity and ensuring an individual approach. Digital educational tools, interactive whiteboards, virtual classrooms, and online resources such as electronic textbooks facilitate the learning process for students. Moreover, through information technologies, learners can perceive language materials in visual and audio formats, enabling the simultaneous development of all types of speech activities.

In addition, today artificial intelligence-based programs, adaptive learning platforms, and digital analytical tools make it possible to create individualized learning paths tailored to students’ knowledge levels, interests, and needs. Such an approach accelerates the learning process and strengthens learners’ intrinsic motivation to study foreign languages. The development of creative thinking among language learners is also observed through digital storytelling, virtual games, and interactive tasks.

In conclusion, the article substantiates that the rational use of information technologies in foreign language teaching is one of the key requirements of modern education.

Key words: *information technologies, artificial intelligence, online platforms, mobile applications, digital education, interactive lessons, distance learning.*

Аннотация. *В данной статье рассматриваются роль и педагогическое значение современных информационных технологий в методике преподавания иностранных языков. В современном образовательном процессе информационно-коммуникационные технологии становятся неотъемлемой частью эффективного обучения иностранным языкам. Использование компьютерных технологий, интернет-ресурсов, мобильных приложений и онлайн-платформ позволяет организовать процесс обучения и преподавания языка в интересной и результативной форме. В частности, данные технологии способствуют развитию не только теоретических знаний, но и практических навыков, таких как аудирование, устное общение и письменная речь.*

Одновременно применение современных технологий помогает сделать учебный процесс интерактивным, ориентированным на обучающегося, более наглядным и увлекательным, повышая активность учащихся и обеспечивая индивидуальный подход. Цифровые образовательные средства, интерактивные доски, виртуальные классы и онлайн-ресурсы, такие как электронные учебники, значительно облегчают процесс обучения. Кроме того, с помощью информационных технологий учащиеся воспринимают языковой материал в визуальной и аудиоформах, что дает возможность одновременно развивать все виды речевой деятельности.

Дополнительно, в настоящее время благодаря программам на основе искусственного интеллекта, адаптивным образовательным платформам и цифровым аналитическим инструментам создаются индивидуальные образовательные траектории, соответствующие уровню знаний, интересам и потребностям учащихся. Такой подход ускоряет процесс усвоения знаний и усиливает внутреннюю мотивацию к изучению иностранных языков. Развитие творческого мышления у изучающих язык также наблюдается через цифровое сторителлинг, виртуальные игры и интерактивные задания.

В заключение в статье обосновывается, что рациональное использование информационных технологий в обучении иностранным языкам является одним из важнейших требований современного образования.

Ключевые слова: *информационные технологии, искусственный интеллект, онлайн-платформы, мобильные приложения, цифровое образование, интерактивные уроки, дистанционное обучение.*

Bugungi rivojlanib borayotgan zamonda biror sohani zamonaviy texnologiyalar aralashuviz tasavvur qilish qiyin. Raqamli texnologiyalar, shubhasiz, hayotimizni yengillashtirib, bir muncha qulayliklar kasb etmoqda. Davrimizning o'ziga xos xususiyatlaridan biri bo'lgan axborot kommunikatsiya texnologiyalarining jadal rivojlanishi bilan uning imkoniyatlaridan foydalanib, ta'lim jarayoniga yangicha yondashish va uni tashkil etishga alohida e'tibor qaratilmoqda. XXI asr — yuksak texnologiyalar asri bo'lib, zamonaviy yoshlarimiz nafaqat davr ruhiga monand, balki elektron olamdagi taraqqiyotga muvofiq qadam tashlamoqdalar. Shu boisdan ham, yosh avlodga ta'lim berish jarayoniga boshqacha yondashishni talab etmoqda.[Parmonov.A] Darslarda o'qituvchining o'rni ham o'zgarib bormoqda. O'qituvchi endilikda asosan yo'naltiruvchi vazifasini o'tamoqda. Ayniqsa, axborot texnologiyalardan foydalanish dars jarayonlarini samarali va interaktiv o'tishini va o'quvchi yoshlarning o'rganish jarayonlarini yengillashtirishni ta'minlamoqda.

Raqamli texnologiyalarning chet tillarini o'rni juda yuqori. Avvalo, axborot-kommunikatsion aloqalar yordamida rivojlangan xorijiy mamlakatlarning o'qitish metodlarini o'rganib, uni amaliyotda sinab ko'rish imkoniyati mavjud. Va bu jarayonda xorijiy innovatsion metodlar, axborot texnologiyalari, kommunikativ yondashuvlar va mahalliy o'quvchilarning psixologik, madaniy xususiyatlari hisobga olinadi. Xalqaro tajribalarda, masalan, Finlandiya, Yaponiya va Janubiy Koreyada chet tili ta'limi raqamli texnologiyalar bilan uyg'unlashgan holda olib boriladi.

O‘zbekistonda esa “Digital Uzbekistan-2030” strategiyasi doirasida AKTni ta’limga joriy etish bo‘yicha muhim qadamlar qo‘yilmoqda. Bu esa o‘z navbatida, til o‘rganishda raqamli kompetensiyalarni oshirishga xizmat qiladi.

Xorijda, xususan, AQSH, Buyuk Britaniya, Germaniya va Janubiy Koreyada chet tilini o‘rganish kommunikativ yondashuv, CLIL(Content and Language Integrated Learning) va immersiya metodlariga asoslangan. Ya’ni o‘quvchilar amaliy mashg‘ulotlar, muhitga mos til o‘rganish, multimedia vositalari va interaktiv metodlardan faol foydalanadilar. O‘zbekistonda esa chet tilini o‘rganish ko‘proq grammatika-tajriba uslubiga tayangan bo‘lsada, so‘nggi yillarda kommunikativ va innovatsion uslublarga e’tibor kuchaymoqda.

Chet tilini o‘rganish nafaqat nazariy, balki amaliy mashg‘ulotlarni ham talab qiladi. An’anaviy darslarda asosan darslik va o‘qituvchi nutqiga tayanilgan bo‘lsa, hozirgi kunda multimedia materiallari, audio va video resurslar, interaktiv mashqlar hamda onlayn platformalar keng qo‘llanilmoqda. Misol uchun, talabalarga nazariy bilim berilgandan so‘ng dars davomida onlayn platformalarda “geopardic game”, “kahoot” kabi virtual o‘yinlar tashkil etilmoqda va bu olingan bilimlarni mustahkamlashga va ularni amliyotda qo‘llashni o‘rganishga yordam bermoqda. Shuningdek, bu kabi o‘yinlarni tashkil etish darslarni yanada qiziq va interaktiv o‘tishini ta’minlaydi, hamda talabalarning zerikishini oldini oladi.

Axborot texnologiyalarining yana bir muhim jihati shundaki, ular ta’lim jarayonini individuallshtirish imkoniyatini beradi. Ya’ni o‘quvchilar raqamli platformalar orqali o‘zlarining bilim darajasi, qiziqishlari va o‘rganish sur‘atlariga mos ravishda topshiriqlarni topib, bajarishlari hamda dars mashg‘ulotlariga qo‘shimcha ravishda bilim olishlari mumkin. Hozirda ko‘pgina tillarni o‘rgatuvchi ilovalar mavjud va ular foydalanuvchiga mashq, topshiriqlarni bajarish orqali tilni o‘rgatadi. Bunday ilovalarga Duolingo, Memorise yoki Quizlet kabi mobil ilovalarni misol qilib keltirish mumkin. Shuningdek, Google Tarjimon esa to‘g‘ri yozish va kiritilgan matnni aynan o‘sha tilda ravon va to‘g‘ri o‘qilishiga yordam beradi. Audio tugma orqali speaker matni 2 xil formatda tez yoki sekin o‘qishni boshlaydi. Google tarjimonda, shuningdek, so‘z va jummalarni terib kiritish, qo‘lda yozish va gapirish orqali tarjima qilish mumkin. Hamda chet tillarini o‘rganishda ChatGPT kabi sun’iy intellekt asosidagi platformalarning ham roli katta. AI bilan chet tilida suhbatlashib, o‘quvchilar kommunikatsiya skillarini rivojlantirishlari mumkin. Ya’ni agarda buyruq to‘g‘ri berilsa, chatgpt qayerlarda qanday xatolarga yo‘l qo‘yganingiz, talaffuz va ma’noviy jihatdan ham so‘zlashuv mahoratingizni tahlil qilib, kerakli maslahatlar bera oladi.

Xulosa. Xulosa qilib aytganda, bugungi kunda chet tillarini o‘qitish va o‘rganish jarayonini axborot texnologiyalarisiz tasavvur qilib bo‘lmaydi, hamda ushbu vositalarning ta’lim sohasiga olib kirilishi bir muncha qulayliklar yaratdi. Raqamli texnologiyalardan foydalangan holda xorijiy tajriba va ta’lim dasturlarini olib kirish ta’lim samaradorligini oshirishga, milliy va global bilimlar uyg‘unligini ta’minlashga xizmat qilmoqda.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati.

1. To‘raqulova P. Chet tillarni o‘qitish metodikasida innovatsion yondashuvlar va axborot texnologiyalarini qo‘llash masalalari // Termiz, 2024. – B.34-39.
2. Xolmamatova R. Chet tillarini o‘qitish metodikasida innovatsion yondashuvlar va axborot texnologiyalarini qo‘llash masalalari // Termiz, 2025. <https://doi.org/10.5281/zenodo.1575236>
3. Пармонов А. Чет тилни о‘рганishda axborot texnologiyalarining ahamiyati / А. А. Пармонов. – Текст : непосредственный // Молодой ученый. – 2017. – № 4.2 (138.2). – С. 39-40. – URL: <https://moluch.ru/archive/138/39051>

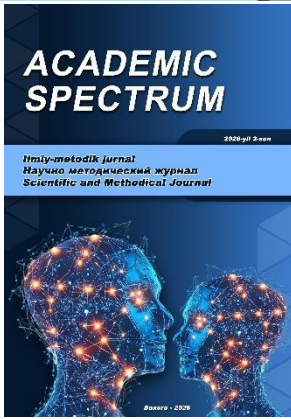
MUNDARIJA:

Qurbonov G‘ulomjon G‘afurovich Ochilboyeva Maftuna Dilshod qizi	<i>Matematik ta’limda differensial yondashuv tushunchasi va uning shakllanishining hozirgi holati</i>	6
Xusanova Gulasal Shuhratjon qizi Husanboyeva Xurshidabonu Muhammadamin qizi	<i>Axborot texnologiyalarining chet tilini o‘qitish metodikasidagi o‘rni va ahamiyati</i>	10
Nasirdinova Gulshoda Donyorbek qizi Abdumalikova Marjona Doniyorjon qizi	<i>Kollaborativ o‘qitish texnologiyasi “boshlang‘ich ta’lim pedagogikasi” faniga tatbiq etish imkoniyati</i>	13
Alimdjanova Dilbar Negmatovna	<i>Jamoat salomatligini fanini o‘qitishda mualliflik pedagogik texnologiyalari</i>	18
Raximova Nasiba Nuriddinovna	<i>O‘smirlarda agressiya muammosini o‘rganishning nazariy-metodologik asoslari</i>	22
Bozorova Nazokat Mamasoatovna	<i>Tarixiy podkastlar va videobloglar o‘quvchilarning kognitiv faolligini rivojlantirish shakli sifatida</i>	26
To‘rayeva Dilovar Naimovna	<i>Kichik yoshdagi o‘quvchilarning badiiy asarni tahlil etishdagi psixologik xususiyatlari</i>	30
Bobomurodova Mahzuna Ortiq qizi	<i>Gidronimlarda geografik va tarixiy omillarning aks etishi</i>	33
Giyasova Zuxra Raxmatullayevna	<i>Gaz molekulalarining tezliklar bo‘yicha taqsimoti: desmos yordamida raqamli vizualizatsiya va didaktik imkoniyatlar</i>	36
Bekimbetova Gulnaz Nabatovna	<i>Methodology for using educational materials on natural resources in theoretical classes</i>	43
Narmuradova Rayhon Uktamovna	<i>Huquqni muhofaza qiluvchi organlar xodimlarini psixologik tahlilga o‘rgatishning ahamiyati</i>	48
Itolmasova Nafisa Furqatovna	<i>Kasbiy qobiliyat tushunchasi va uning psixologik asoslari</i>	51
Yunusova Sohiba Abdulmamidovna Raxmataliyeva Marjona Xurshidjon qizi	<i>Jarayonlarni boshqarishda rejining va kaizen uslublari asosida samaradorlikni oshirish</i>	54
Narmuradova Rayhon Uktamovna	<i>Jinoyat sodir etishda affekt holatining psixologik va huquqiy bahosi</i>	57
Ismatova Kamola Azizjon qizi	<i>Bola psixik taraqqiyotida oilaning ahamiyati</i>	60
Ochilova Mexrubon Syratovna	<i>Значение курсов повышения квалификации учителей цифровой грамотности и применению образовательных платформ на уроках географии</i>	64
Sirojov Otajon Orifjonovich	<i>Talabalarning o‘quv faoliyatini raqamli texnologiyalar asosida tashkil qilishning integrativ mexanizmlarini takomillashtirish</i>	69
Islomov Nurtoy Nomoz o‘g‘li	<i>Talabalarda atamalar bilan ishlash ko‘nikmalarini takomillashtirish</i>	76

Madaminova Gulzira Gulamkadirovna	<i>Ingliz tili o‘qitishda o‘quvchilarning kognitiv kompetensiyani rivojlantirish metodlari tahlili</i>	80
Eshmuminova Oybarchin Botirovna	<i>Maktabdan tashqari ta‘lim strategiyalari: istiqbolli yo‘nalishlar, strategik rejalashtirish va amaliy tadqiqotlar</i>	84
Ibodulloyev Nurali Sheraliyevich	<i>Raqamli texnologiyalardan foydalanishning ta‘lim jarayonidagi o‘rni</i>	88
Odamova O‘g‘iljon Kenjayevna	<i>Ta‘lim muassasalarida psixologik xizmatning samaradorligini oshirishda ertak terapiyasining o‘rni</i>	91
Shikarov Tolib Tavakalovich	<i>Raqamli pedagogikada adaptiv ta‘lim texnologiyalari: talabalarning individual ehtiyojlarini qondirish va o‘quv samaradorligini oshirish</i>	95
Raximov Azizbek Normurodovich	<i>Jadid munavvarlar faoliyatida vatanparvarlik tarbiyasining pedagogik mohiyati</i>	99
Shomurodova Nozima Baxriddin qizi	<i>Maktabgacha yoshdagi bolalarda tanqidiy fikrlashni rivojlantirishda xorijiy tajribalar tahlili</i>	104
Xolmirzayeva Shahnoza Majidovna	<i>Maktabgacha yoshdagi bolalarda mustaqillik va ijodiy tashabbusni rivojlantirishning pedagogik asoslari</i>	108
Tangirov Farxodjon Mamatyakubovich	<i>Loyihaga asoslangan faoliyatning o‘quvchilar meta-fan kompetensiyalari va texnologik madaniyatini rivojlantirishga ta‘siri</i>	112
Rasulov Rustambek Odilovich Xoshimov Mirjalol Murodjon o‘g‘li	<i>Xalqaro aloqa: mohiyati, rivojlanishi, va zamonaviy tendensiyalar</i>	119
Baratova Nozima Xidirova Gavhar Rustamovna	<i>Raqamli texnologiyalar asosida barqaror turizmni rivojlantirish istiqbollari</i>	123
Urazaliyeva Dilraboxon Nishonboyevna	<i>O‘smirlarda suisid xavfining bio-psixo-fiziologik mexanizmlari: masofaviy psixogen ta‘sir sharoitida tibbiy-psixologik yondashuv</i>	129
Kurbonov Munis Ro‘zmetova Muhabbat	<i>Ta‘lim jarayonida pedagogik yondashuv axborotlashtirishning ahamiyati</i>	137
Farmonova Dildora Sobirovna	<i>Nogiron bolalarning jamiyatga moslashuvdagi to‘siqlar</i>	140
Axmadova Gulbashakar Azizbekovna	<i>Erta bolalikda emotsional befarqlikning oqibatlari</i>	143
Tojiboyev Ziyodilla A‘zamjon o‘g‘li	<i>Raqamli iqtisodiyot sharoitida milliy iqtisodiyotni rivojlantirishning nazariy va amaliy jihatlari</i>	147
Umaraliyeva Hilola Fazliddin qizi	<i>Talabalarning kommunikativ kompetentligi guruhiiy o‘zaro ta‘sir samaradorligining prediktori sifatida</i>	149
Kozieva Ikbol Komilzhonovna	<i>Onomastics funktsions</i>	153
Ismatova Dilafruz To‘ymuratovna	<i>Zamonaviy jamiyatda oilaviy qadriyatlar transformatsiyasi: an‘anaviy modeldan individualistik modelga o‘tish jarayoni</i>	156
Ziyadilloeva Malikabonu Abdulloyevna	<i>Approaches to studying individual soldier performance and group interaction in the armed forces</i>	160

Ashrapov Nodirbek Namoz o'g'li	<i>O'smirlik davrida kognitiv jarayonlarning shakllanishiga ta'sir etuvchi ijtimoiy-muhit omillari va ularning shaxs kamolotidagi ahamiyati</i>	164
Hamroyev Jasur Umedovich	<i>Oliy ta'lim muassasalarida sun'iy intellekt texnologiyalari asosida talabalarning innovatsion tafakkuri va muammoli vaziyatlarni hal etish kompetensiyalarini rivojlantirish mexanizmlari</i>	169
Axmadov Nazirjon Rahmat o'g'li	<i>Social and psychological factors in the development of positive behavior in adolescents</i>	173
Rustamov Shavkat Shuxratovich	<i>Pedagogical and psychological approaches to developing students' innovative competence</i>	177
Назаров Акмал Мардонович	<i>Психологические факторы развития креативного мышления и инновационного подхода у студентов</i>	180
Ганджиев Феруз Фуркатович	<i>Проявления агрессии среди подростков в социальных сетях и их психологические последствия</i>	184
Дехконбоев Шохжахон Ойбекович	<i>Методы и подходы судебно-психологической экспертизы при оценке эмоционального состояния личности</i>	189
Zoirov Abduqodir Askarovich	<i>Talabalarda diqqat sifatлари rivojlanishining psixologik determinantlari</i>	193
Xolmo'minova Yasmina Ma'murjon qizi	<i>Maxsus ehtiyojli bolalar bilan ishlashda individual ta'lim dasturlarining samaradorligi</i>	197
Khusanova Gulasal Shuhratjon kizi, Fozilova Shakhzoda Aslam kizi	<i>Comparison of the effectiveness of online and offline learning</i>	200
Raximova Moxinora Xoshimjanovna Ibrohimova Feruzabonu Ilyosbek qizi	<i>Rivojlangan xorijiy mamlakatlar ta'limi taraqqiyotining ayrim masalalari</i>	203
Шарипова Умида Шавкат кизи	<i>Факторы и проблемы исследования гендера в социолингвистике</i>	206
Тагирова Муштарий Махсудовна	<i>Своеобразные черты литературных и публицистических трудов джадидов</i>	209
Narziyeva Husnora	<i>Norasmiy savdoning shahar iqtisodidagi o'rni</i>	212
Xomidova Mahliyo Akobir qizi	<i>Elektron hisoblash mashinalari uchun yaratilgan dasturlar, ixtirolar, foydali modellar va sanoat namunalari</i>	216
To'raqulova Nargiza Ali qizi	<i>Yozuvning vujuga kelishi va tilshunoslikdagi ahamiyati</i>	219
Qovlonbekov Abdulaziz Abdullajon o'g'li.	<i>Para sportchilarni qo'llab quvvatlashning ijtimoiy psixologik determinatlari (o'smir yoshidagi parasportchilar misolida).</i>	222
Diyorbek Abrayev Mamarajab ogli	<i>Translation of culturally-bound words from english into uzbek: challenges and strategies</i>	225
Sharipova Shukronaxon Baxtiyorjon qizi	<i>O'zbek xalq og'zaki ijodi va uni maktabgacha yoshdagi bolalar emotsional intellektini rivojlantirishda qo'llashning psixologik asoslari</i>	228

Rahmatova Nasiba Sobirovna	<i>Gender psixologiyasida jinsiy farqlanish muammolarini tahlil qilishda erkaklar va ayollarning rollari</i>	231
Ro‘ziyev Ulug‘bek Muzzafarovich	<i>O‘smirlardagi emotsional zo‘riqishlar va ularni kelib chiqish sabablari</i>	238
Mirzayeva Dilshoda Ikromjonova Sayfidinova Aziza Tolibovna	<i>O‘zbek va ingliz leksikasida nabotot obrazlarining metaforik talqini</i>	242
Qodirova Dilnoza Murtazoyevna	<i>Talabalarda professional identifikatsiya jarayonining psixologik determinantalari</i>	244
Tajibayev Shohruh Maqsudovich	<i>The influence of psychological characteristics on guides’ communicative skills and their professional significance</i>	251
Sharopov Suxrob Shodi o‘g‘li	<i>O‘smirlarda refleksiv xususiyatlar va tanqidiy fikrlash o‘rtasidagi bog‘liqlik</i>	256

“ACADEMIC SPECTRUM”

ILMIY METODIK JURNALI UCHUN MAQOLALARNI RASMIYLASHTIRISH TALABLARI

“ACADEMIC SPECTRUM” ilmiy jurnali mualliflari diqqatiga!

1. “ACADEMIC SPECTRUM” ilmiy jurnali ilmiy maqolalarni o‘zbek, rus va ingliz tillarida chop etadi.

2. E‘lon qilinadigan maqolalarga bo‘lgan asosiy talablar:

✚ ishning dolzarbligi va ilmiy yangiligi;

✚ maqolaning hajmi: adabiyotlar ro‘yxati, chizma va jadvallar inobatga olingan holatda 3-8 betgacha;

✚ maqola nomi, annotatsiya (50-60 ta so‘z) va tayanch so‘zlar (8-

10 ta) ingliz, o‘zbek va rus tillarida keltiriladi.

3. Maqola boshida mavzu, muallifning F.I.O. (to‘liq yozilishi kerak), mualliflar bir nechta bo‘lsa, ularning har biri haqida to‘liq ma‘lumotlar berilishi shart, tashkilot, shahar, mamlakat, muallifning e-maili ko‘rsatiladi. Matnda kirish qismi, tadqiqot obyekti va qo‘llanilgan metodlar, olingan natijalar va ularning tahlili, xulosa, adabiyotlar ro‘yxati, albatta, keltiriladi. Maqolada keyingi 10-15 yilda e‘lon qilingan adabiyotlarga havola qilinishi tavsiya etiladi.

4. Matn uchun: Microsoft Word; Times New Roman, 12 shrift, maqola nomi bosh harflarda, interval 1,0; abzas 1,0 sm, yuqori va pastki tomon 2 sm, chap va o‘ng tomon 2 sm.

5. Agar maqolaga rasm, jadval, diagramma, sxema, chizma, turli grafik belgilar kiritilgan bo‘lsa, ular aniq va ravshan tasvirlanishi, qisqartmalarning to‘liq izohi yozilishi lozim. Formulalar matnga maxsus kompyuter dasturlarida kiritilishi kerak.

6. Iqtibos olingan yoki foydalanilgan adabiyot satr osti izohi tarzida emas, balki maqola oxirida asosiy matndagi ketma-ketligi asosida umumiy ro‘yxatda ko‘rsatiladi. Matn ichidagi ko‘chirmadan so‘ng iqtibos olingan asarning ro‘yxatdagi tartib raqami va sahifasi kvadrat qavs ichida beriladi. Bu o‘rinda kitob, to‘plam, monografiyalar uchun mualliflarning ism-familiyalari, manbaning to‘liq nomi, nashr ko‘rsatkichi (shahar, nashriyot va nashr yili) ko‘rsatiladi. Jurnal maqolalari va boshqa davriy nashrlar uchun mualliflarning ism-familiyalari, maqola nomi, jurnal nomi, yili va soni, sahifa nomeri ko‘rsatiladi.

7. Maqola matni kamida 70-80 % muallifning shaxsiy izlanishlari natijasiga asoslanishi lozim. Topshirilgan maqolalar “Anti plagiat” tizimi yordamida tekshiriladi.

8. Tahririyatga taqdim qilingan maqolalar tahririyat tomonidan taqrizga beriladi. Maqola taqrizdan qaytgach, agar zarur bo‘lsa, barcha savol va e‘tirozlar bo‘yicha muallifga qayta ishlash uchun taqdim etiladi. Maqola nusxalari qaytarilmaydi.

9. Tahririyat maqolani taqrizga yuboradi, taqriz ijobiy bo‘lsa maqola jurnalda chop etish uchun qabul qilinadi. Jurnalda anjuman tezislar va ma‘ruzalari chop etilmaydi. E‘lon qilingan materiallarning haqqoniyligiga va ko‘chirilmaganligiga shaxsan muallif javobgardir.

10. Tahririyat maqolaga ayrim kichik o‘zgartirishlarni kiritishi mumkin. Yuqoridagi talablarga javob bermaydigan maqolalar tahririyat tomonidan ko‘rib chiqilmaydi va muallifga qaytarilmaydi.

11. Ijobiy taqriz berilgan maqola tahririyat tomonidan qabul qilingan sanaladi. Jurnal tahririyati maqola matnini qisqartirish va unga tahririy o‘zgartirishlar kiritishga haqlidir.

12. Yuqoridagi talablarga javob bermaydigan maqolalar tahririyat tomonidan qabul qilinmaydi va ko‘rib chiqilmaydi.

Jurnal O‘zbekiston Respublikasi Buxoro viloyat Axborot va Ommaviy kommunikatsiyalar boshqarmasi tomonidan 2025-yil 26-dekabrda №1273056 sonli guvoohnoma bilan ro‘yxatga olingan.

Tahririyat manzili: 200117, O‘zbekiston Respublikasi,
Buxoro shahri Alpomish ko‘chasi, 9-uy
Elektron manzil: <https://fanistiqbollari.uz>
Telegram raqami: -998 (91) 245-46-66

“ACADEMIC SPECTRUM” ilmiy-metodik jurnal.

Buxoro

2026. № 2-Son.